No. 1593 Zaterdag 11 Juli 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Telegrammen.

Weenen 1 Juli: Aartshertog Franz Ferdinand en zijne gemalin, de Hertogin van Hohenberg, zijn te Sarajevo, hoofdstad van Bosnië, vermoord.

Z. K. H. was daar als vertegenwoordiger van den Keizer om de militaire manoeuvres bij te wonen. Terwijl hij zich naar het Stadhuis begaf, wierp een werkman een bom op den keizerlijken auto. De aartshertog wist den bom van richting te doen veranderen. Hij kwam terecht in een der volgauto's, waar hij ontplofte, de inzittenden verwondde, alsmede nog zes personen, die langs den weg stonden.

Na de plechtigheid in het stadhuis, begon het volk den Aartshertog in het Slavisch toe te juichen, toen plotseling een student een revolver loste, den Aartshertog den slagader doorschoot en de Aartshertogin raakte in het onderlijf. Beiden waren reeds gestorven voor zij in het Gasthuis aankwamen.

Er zijn aanwijzingen, dat de moordenaars gesteund werden door meer invloedrijke agenten.

Ook werden nog meerdere bommen gevonden, alsmede een plan om, als de Hertog huiswaarts keerde, den trein in de lucht te laten vliegen, ingeval deze twee eerste aanslagen beiden zouden mislukt zijn.

't Is maar een toekomstig Keizer!

In vroegere eeuwen stonden koningen en keizers hoog in aanzien. Zij waren de „Gezalfden des Heeren," hun persoon was heilig; als vertegenwoordigers van het Goddelijk Gezag hier op aarde beschouwde men hen als een Majesteit, een afstraling van Gods heerlijkheid, bij wiens „gratie" zij regeerden.

Met het geloof aan God staat of valt de eerbiediging van alle gezag. Het geloof verminderde, zoo ook de eerbied voor de gezagdragers, met name voor de gekroonde hoofden.

Altaar en troon zijn aan het wankelen gebracht, geheel de menschelijke maatschappij schudt en schokt thans op hare grondvesten. Daar is geen vastheid meer, omdat het gezag werd ondermijnd. Keizers, koningen, prinsen van den bloede, ze zijn als vogelvrijverklaarden en kunnen steeds er op bedacht zijn, dat er personen rondloopen, die hen naar het leven staan.

De vorstenmoord is tot systeem verheven en is het hoogste ideaal geworden van een levensbeschouwing!

Dat is een exces, een ziekelijke, fanatieke overdrijving, zeker; maar toch een logisch doorgevoerde gevolgtrekking van het beginsel: Noch God, noch Gezag. We zijn ons eigen heer en meester, wij dulden niemand boven ons!

O, hoe ver is dat verderfelijk princiep al door gedrongen onder ons!

Zij, die in koelen bloede, met voorbedachten rade, een plan opzetten en heel cynisch uitwerken om een gekroond hoofd te vermoorden, behooren, gelukkig, nog tot de uitzonderingen.

Maar het aantal van hen, die zulk een misdaad niet afkeuren, vergoelijken, verdedigen zelfs, is niet zoo gering.

Hoevelen zouden er zijn, die den moord op den Aartshertog van Oostenrijk minder erg vinden dan de terechtstelling van den anarchistischen leider en schoolmeester Francisco Ferrer!

Wij zijn reeds zoo gewend geworden aan deze meest verregaande majesteitsschennis, dat er dikwerf nog harder gejammerd wordt over het afmaken van een hond dan over het vermoorden van een vorst.

't Is maar een toekomstig Keizer! Voor hem een ander; daar zijn nog troonopvolgers genoeg! 't Wordt nu zelfs nog veel beter voor het Habsburgsche Huis. [illegible] door zijn morganatisch huwelijk met Sophia, gravin van Chotek, hadden de kinderen van Aartshertog Franz Ferdinand het recht op den troon verloren; en diens neef, Karl Franz Joseph, den Keizer zal opvolgen, is de voortduring der dynastie nog beter verzekerd.

De meesten onzer denken echter: hoe lang zullen de keizers en koningen nog regeeren?

Instinctmatig voelen we het aankomen, dat de brute massa zich op zal werpen om zelf den baas te spelen. Van leiden, besturen, regeeren zal dan geen sprake meer zijn; het zal worden een tyranniek heerschen van het schrikbewind.

De anarchie, de regeeringloosheid zal dan hoogtij vieren.

Dit gevaar bestaat en wordt algemeen ingezien.

Maar zij, die het met ons vreezen, helpen ons niet om het geloof aan God, den eerbied voor het gezag, weer aan te kweeken in de harten van het volk. Integendeel: Met de malcontenten gaan zij mede om altaar en troon omver te halen en alle gedachten aan hooger leven en hooger gezag te verstikken. De kinderen moeten opgevoed worden zonder God, noch godsdienst; ongebreideld moeten de jeugdige hartstochten zich uitleven; niemand mag hen intoomen, of hen brengen tot zelfbeheersching. Iedere leiding heet dwang; de vrijheid kent geen banden!

Dat men zijn dwaling toch bij tijds nog moge inzien! Dat men moge begrijpen, dat deze bandeloosheid op alle gebied, noodzakelijk de vernietiging der menschelijke samenleving na zich zal sleepen. Wie winden zaait, zal stormen oogsten.

PANAMAKANAAL.

Het blijft met de opening van 't kanaal een oneigenaardig gedoe. Reeds ging een schip als allereerste er door, maanden geleden. Daarna had een Amerikaansch officiëel schip de eer er officiëel het eerst door te stoomen. Toen is een sleepboot met vijf geladen schepen gepasseerd, waarmede de gelegenheid voor andere ook is opengesteld. Een groot stoomschip volgde en daarna nog een. Met dit al zal de officiëele opening op 1 Januari 1915 gesteld blijven. Hier wordt dus meermalen een geopende deur geopend, zegt het *Kol. Weekbl.*

Dit dobberen is voor een deel toe te schrijven aan de stremming in het spoorwegverkeer door de landengte, waardoor het kanaal dadelijk groot nut kon afwerpen, deels [illegible] de onzekerheid, waarin men [illegible] verkeeren, omtrent de inwerking van [illegible] factoren, waaronder de aardschuivingen wel de voornaamste zijn. Zonder lang vooruit iets te willen vaststellen laat men de gelegenheid, zooals zij ontstaat, benutten, en trekt hiervan partij om waarnemingen te doen. Komt 't water tot de berekende hoogte, waarbij niet alleen voor de toevloeiende hoeveelheid, maar ook voor de in den bodem verdwijnende en voor de verdampende een berekening gemaakt is, dan kan het door zijn gewicht de verzakkingen tegengaan. Maar groote zeeschepen brengen in dit tegenwicht toch weer een wijziging, welke de verhoudingen telkens verandert. Het is dus niet onverstandig de doorvaart al vast te laten beginnen, om bij de officiëele, algemeene opening, voor zoover mogelijk, de gerustetelling te hebben, dat de vaart inderdaad ook voor goed geopend kan worden.

Ook met de San Francisco-tentoonstelling ter eere van de kanaalvoltooiïng is het een niet gewoon gedoe, schrijft *Het Centrum*. Vooreerst door de gebeurtenissen in, en om en door Mexico. Dan door de stokstijf volgehouden onthouding der Duitsche en Engelsche regeeringen, waarin door de regeering te Londen en de Engelsche industrie tot nu toe wordt volhard, terwijl het particulier initiatief Duitschland tot inkeer heeft gebracht, zonder medewerking van 't rijk. Prikkelend ten opzichte van Engeland, bracht de pers waarschuwingen, dat, als niet heel spoedig een besluit genomen werd, geen gunstig terrein meer te krijgen zou zijn, terwijl Duitschland toch nog prachtig voor den dag zal komen. Het zal in Golden Gate Park, een der voornaamste gedeelten worden. Zijn sectie zal 16.000 specimens vertoonen en 15 000 vierk. voet beslaan. Het hoofdkwartier Unter den Linden 56 te Berlijn weet de door uitstel berokkende schade nog glansrijk in te halen. Dit en dergelijk zoet gefluit heeft de houding van Groot—Brittannië echter niet ten goede gekeerd. Asquith heeft andermaal verklaard, bij onthouding te volharden en van particuliere zijde wordt niets van beteekenis ondernomen. Tevens wordt de voorstelling der Duitsche afdeeling nu als humbug beschouwd, andere berichten toch beweren, dat voor D. geen eigen gebouw zal komen, maar de D. zendelingen in de paviljoens voor bepaalde industrieën van alle landen een plaats zullen vinden.

De grootste Panama-tentoonstelling, die den 20 Februari 1915 geopend moet worden, belooft — volgens de beweringen der Amerikanen althans — het prachtigste, tenminste het grootste te worden op tentoonstellingsgebied, wat de wereld ooit heeft gezien.

Het totaal der uitgaven voor installatie en constructie op de tentoonstellingsterreinen, zal 125.000.000 gulden bereiken. Een vloot van dertig schepen is in de vaart om timmerhout van de zaagmolens in het Noorden naar de terreinen te voeren. Negen van de tentoonstellingsgebouwen, ieder een oppervlakte van vijf tot acht acres innemende, zijn de voltooiïng nabij. Het machine-paleis, het grootste houten gebouw der wereld, tot welks samenstelling acht millioen voet hout, vijftienhonderd ton bouten en schroeven en vijf wagonladingen spijkers vereischt werden, is nu gereed voor de opstelling der inzendingen.

Dit bewonderenswaardige resultaat is tot stand gekomen in weerwil van de uitgebreidheid der voorloopige werkzaamheden, zooals het verwijderen van gebouwen, gelijkmaken van het terrein, inpolderen van 71 acres der Baai, het aanleggen van een volledig rioolstelsel, ondergrondsche leidingen voor electriciteit, een volledig systeem van hoogen en lagen waterdruk, en den bouw der uitgestrekte fundeeringen.

Verder werd een zeekade gebouwd, met werven en aanlegplaatsen voor vrachtschepen; deze werden verbonden met het eindpunt van het bestaande spoorwegnet, twaalf mijlen spoorbaan zijn verspreid over de tentoonstellingsterreinen. Zijtakken van dezen spoorweg, met het doel de opstelling der inzendingen te vergemakkelijken, en waar nu dagelijks van gebruik wordt gemaakt in het voltooien der gebouwen, zullen zich tot in de tentoonstellingspaleizen uitstrekken.

De Afdeeling voor Genootschappen en Congressen der Expositie, heeft alles geregeld voor 219 congressen, te houden te San Francisco in 1915, en de lijst groeit nog dagelijks aan.

Er is een Internationaal Congres voor Opvoeding en Onderwijs, Internationaal Congres voor landbouwcrediet en transportmiddelen, Internationaal Congres voor Electriciteit, Internationaal Congres voor Ziekenverpleging, Panama-Pacific Congress van Tandmeesters, Internationaal Congres van Schrijvers en Journalisten, Internationaal Verzekerings-Congres, enzoovoorts, enzoovoorts.

In de Afdeeling voor vermakelijkheden zal *niets van laag karakter of van zedenkwetsenden aard* worden toegelaten. Meer dan zesduizend aanvragen om concessies werden reeds ontvangen uit alle richtingen der wereld. Slechts ongeveer honderd werden aangenomen. Elke verleende concessie voldeed aan de hooggestelde eischen van welvoegelijkheid, goeden smaak en bevordering op gebied van opvoeding en onderwijs, zoowel als aan gepaste vroolijkheid en vermaak. Daar geeft nu de nieuwe wereld aan de oude eens werkelijk een voorbeeld en een verdiende les. Deze afdeeling zal 65 acres beslaan, zal werk geven aan 7000 personen, en vergt een geldbelegging van 25.000.000 gulden.

Er wordt ook een Panamakanaal in 't klein aangelegd, maar toch op zoo groote schaal, dat 2000 personen tegelijk de reis daardoor kunnen maken. Er zal ook een reusachtig luchtschip rondvaren, 480 voet lang.

Er komen natuurlijk ook parken en stallingen.

Tegenover den hoofdingang verrijst de Toren der Juweelen, het overheerschende architecturale glanspunt der tentoonstelling, 433 voet hoog, en schitterend met 150.000 nagebootste edelsteenen.

En er wordt natuurlijk op Amerikaansche manier met licht gegoten.

Men ziet: ze willen 't wel weten, daar in de Ver. Staten, dat ze 't Panamakanaal hebben gegraven, of althans voltooid.

NAAR HET GELUK.

(*Uit het leven van een bekeerling*).

LII. De beste Vrouwen.

Op onze reis hebben we kennis gemaakt met Dames van allerlei nationaliteit, en nu vraag ik mezelf af: „Welke vrouwen kunnen een huwelijk het gelukkigst maken?"

Bij het beantwoorden dezer vraag moet men eerst de vrouwen verdeelen in drie categorieën: De Noordelijke, de Zuidelijke en de Duitsche. Reeds op den eersten blik ziet men al dadelijk, dat het klimaat, de zon, beslissend meespreekt. Om het heel kort te zeggen is het eigenlijk niets anders dan de quaestie over den polsslag.

De Noordelijke vrouwen, vertegenwoordigd door de Engelschen, hebben slechts zestig polsslagen in de minuut. Dit stelt haar in staat overal niet te veel eischend en tevreden te wezen, en te leeren zich in alle omstandigheden te schikken.

Daarom volgen zij ook met een opgeruimd hart hunne echtgenooten tot in de verst verwijderde kolonies, en de meest eenzame plaatsen. Daarom trof ik in Gibraltar slechts gelukkige huwelijken aan.

Een Engelsche gaapt wel dikwijls, maar zij verveelt zich toch niet. Haar behoefte aan conversatie wordt voldoende bevredigd, als haar slechts de gelegenheid wordt gelaten om een paar maal daags „Yes" en „No" te mogen zeggen en dan eenmaal daar tusschen door het woordje „Indeed."

Juist hieraan tegenovergesteld zijn de Zuidelijke vrouwen, op de schitterendste wijze gerepresenteerd door de Creoolsche. Ik bedoel daarmee meisjes, in de Tropen uit Fransche ouders geboren.

De Creoolsche heeft 120 slagen in de minuut, dus juist het dubbele van de Engelsche. Haar natuurlijke toestand komt derhalve overeen met dien der Engelsche, als deze in delirium ligt. Wij mogen dit bij het beoordeelen der Creoolsche nooit vergeten.

Wat het Colibrietje is onder de vogels, dat is de Creoolsche onder de vrouwen. Evenals het Colibrietje iederen dag en elk uur zijn schoonste, veelkleurig gevederte draagt, zoo kan ook een Creoolsche niet leven, als zij niet is opgesierd. Zij wil altijd indruk maken, betooveren, verblinden...... maar zij verlangt ook, dat men met haar bezig is. Als zij zich verveelt, loopt ze weg; en als zij zich uitstekend vermaakt, wordt ze gek van kinderlijke, opgetogene uitgelatenheid en loopt dan ook weg.

In het uur des oordeels zal de genadige Rechter de zonnestralen moeten aftrekken van de schuld harer arme tropenziel.

De gulden middelweg is de Duitsche vrouw.

Gelijk ons gematigd klimaat ons, Duitschers, tot de eerste natie der wereld heeft gemaakt, zoo heeft het ook onze vrouwen gevormd tot de beste vrouwen op Gods aardbodem.

Jarenlang heb ik op den grooten internationalen verkeersweg de vrouwen van alle mogelijke nationaliteiten de revue laten passeeren, maar ik wijfel geen seconde om het luide uit te spreken: Een goede Katholieke, Duitsche vrouw is de kroon aller vrouwen.

Wordt vervolgd.

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

Vier dagen later begaf de schoener zich naar R. H. om daar uit te klaren en dan de reis naar het eiland Z te ondernemen. Te F. R. H. was het een toestand en een tooneel, zooals men gelukkig op deze aarde maar zelden aantreft en in alle bijzonderheden te zien krijgt. De revolutie was met al hare verschrikkelijke gevolgen in de republiek N. G. uitgebroken. De opstandelingen, door generaal H. M. E. aangevoerd, hadden zich op het onverwachts voor de stad vertoond. Te vergeefs hadden de vrouwen in de stad dapper op den vijand losgeschoten, te vergeefs de stad in alle richtingen doorloopen, naar hunne echtgenooten zoekende en schreeuwende: „Zoo gij bang zijt te vechten, geef ons dan uwe broeken en neemt gij onze japonnen." Voor dat de mannen zich verzameld hadden, was de vijand de stad binnengedrongen en had hij het westelijk gedeelte gebaricadeerd. Veertien dagen later werd deze stad door de Gouvernementstroepen, aangevoerd door den generaal F., aangevallen en hevig beschoten. Na twee uren vechtens moesten zij weder terugtrekken. De opstandelingen hadden van uit den kerktoren en achter hunne baricades met ontzettende zekerheid geschoten. De straten waren met lijken bezaaid. Stormenderhand de baricades in te nemen was ondoenlijk, de vijftien honderd man van generaal F. zouden gedecimeerd zijn geworden en het doel onbereikt blijven. Bij nacht was dit evenmin mogelijk, daar alle vijf minuten kanonnen, waarvan men den mond even buiten de baricaden zag uitsteken, met schroot geladen, de straten schoonveegden. Van uit den kerktoren werd het leger van generaal F. hevig beschoten en groot was het aantal soldaten, die door dat geweervuur, door twaalf der beste schutters onderhouden, sneuvelden. Men wilde eerst den toren sparen, doch dit niet langer doenlijk zijnde, besloot generaal F. een kanonschot op den to-

DE ST. LAURENS-RIVIER.

De groote ramp op de St. Laurensrivier in Canada is weder een bewijs te meer, dat nauwgezette voorzorgsmaatregelen de veiligheid van het stoombootenverkeer bij mist niet kunnen waarborgen. De mond van den St. Laurens-stroom, waarin de „Empress of Ireland" ten onder ging, is een gebied, waar vaak dichte nevels heerschen.

In verband met den snellen opbloei van Canada en de groote toename van het scheepvaartverkeer tusschen Europa en de groote Canadeesche havens Québec en Montreal, heeft de regeering van dit land alles gedaan om den grooten St. Laurens-stroom voor dit verkeer doeltreffend in te richten, schrijft E. v. Hesse Wartegg in de „Koln. Volkszig." Aan de zijden van de straat van Cabot, den breeden ingang van de St. Laurens, verheffen zich op grooten afstand zichtbare vuurtorens. Evenzoo staan er vele vuurtorens aan de monding van den stroom zelven in de golf, waar het groote eiland Anticosti als eèn stroomwachter uit de ijzige golven rijst. Aan de noordelijke invaart staat op Anticosti de vuurtoren van Health Point, op de tegenover gelegen kust van het vasteland die van White Rock en daar dichtbij die van Point du Maurier. Aan de door de stoomschepen tusschen Europa en Canada meestal gebruikte zuidelijke invaart tusschen Anticosti en het groote, woeste schiereiland Caspé staan de vuurtorens van South Point, Cap Caspe, Cap Rosler en Fame Point, dan verder stroom opwaarts Cap Magdalen en Rivière à la Martre en ten slotte op het punt, waar de reuzenstroom zich tot 50 KM. vernauwt, aan de noordkust van Caspé, staan een weinig van elkander verwijderd de vuurtorens van Father Point en Rimouski. Verder stroomopwaarts worden de vuurtorens nog talrijker. De rivier wordt in de richting, die de scheepvaart volgt, voortdurend uitgebaggerd; deze richting wordt bij dag door boeien aangegeven en wordt des nachts door helle lichten aangeduid, zoodat de schepen niet, zooals voorheen, het aanbreken van den dag behoeven af te wachten om hunne vaart voort te zetten.

Niettegenstaande al die voorzorgen komen gedurende den langen neveltijd, hoofdzakelijk in Juni en Juli, talrijke ongelukken voor. En gelijk het door een sterke branding omgeven Sable-eiland nabij New-York het kerkhof van duizenden schepen genoemd wordt, zoo voert ook Anticosti een dergelijken naam. Als niettemin zoovele schepen, met te samen een inhoud van 13 millioen ton, den weg langs den Laurensstroom nemen, geschiedt dit, wijl de vaartijd naar Montréal onder gelijke omstandigheden een dag korter is dan naar New-York, want de afstand van de Europeesche havens is nagenoeg 500 KM. minder. De scheepvaart op de St. Laurensrivier zal ook in de toekomst steeds levendiger worden, omdat door de kanalen bij de Niagara-watervallen kleinere oceaanbooten in de vijf groote meren en daardoor in 't hart van het Amerikaansche vasteland kunnen doordringen.

De eigenlijke uitmonding der rivier ligt zuidelijk van Pointe des Monts aan de woeste ijs- en rotsenkust Labrador. Daar heeft de St. Laurens een breedte van 50 KM., die des te geringer wordt, naarmate men verder stroomopwaarts komt.

Kort vóór Québec, de oude, hoogst belangwekkende hoofdstad van de gelijknamige provincie, is de rivier nog altijd 20 tot 30 KM. breed. Eerst het hooge voorgebergte van de Laurensketen, waarop Quebec zelf gelegen is, springt ver in den stroom vooruit en vernauwt dien tot anderhalven kilometer. Boven kaap Diamant, zooals deze voorspringende rots genoemd wordt, heeft de St. Laurens weer een breedte van drie tot vijf kilometer. Tusschen Québec en Montreal stroomt de rivier door het Lac St. Pierre (St.. Pietersmeer) en hier ligt de bovengrens van het deel der rivier, waarop de werking van eb en vloed, die aan den mond van zes tot zeven meter hoog is, waarneembaar is.

De lengte van de eigenlijke rivier van haar uitvloeiing van het Ontario-meer tot aan den mond bij Pointe des Monts bedraagt ongeveer 1200 KM. In haar bovenloop tot Montreal, een afstand van 270 KM., liggen vele stroomversnellingen en watervallen, die men thans langs kanalen kan omvaren.

De schepen zijn daar overal en ook op den wijden Oceaan veiliger dan in het nevelgebied aan den benedenloop der St. Laurens, die het eerst in 1534 bevaren werd door den Franschman Jacques Cartier op een tocht, voor het zoeken van een doorvaart naar Indië ondernomen. Hem volgden in de 16e en 17e eeuw een aantal Fransche uitwijkelingen, wier nakomelingen tegenwoordig nog de oevers van den stroom bewonen en verder ook in de provincie Québec de meerderheid der bevolking uitmaken. Gelukte het een of meer schipbreukelingen van de „Empress of Ireland" die niet door de ter hulp gesnelde schepen zijn opgepikt, Rimouski of een dorp op Caspé te bereiken, dan zijn zij zeker van een vriendelijke opname. De interkoloniale spoorweg voert van Québec in oostelijke richting langs den zuidelijken oever van de St. Laurens, verbindt al die Fransche stadjes en dorpen en vindt voorloopig 100 KM. aan de andere zijde van Rimouski, bij Matane, zijn eindpunt. Overal wonen de nakomelingen van de Normandische émigrés met hun zeer talrijke huisgezinnen, die onder leiding hunner priesters streng aan het uit het moederland meegenomen katholiek geloof en aan hun taal vasthouden. Rimouski zelf is een net stadje, vlak aan den oever der rivier gelegen, met flinke hotels, waar gedurende den zomer vele Canadeezen en Yankee's wonen of deze plaats kiezen als uitgangspunt voor interessante visch- of jachtpartijen naar het bijna geheel onbewoonde, grootendeels nog ondoorzochte schiereiland Caspé.

De steile klippenrijke noordelijke oever van den St. Laurensstroom is veel minder bewoond dan de zuidelijke oever, en mocht een reddingsboot der schipbreukelingen door den stroom naar Anticosti gedreven worden, dan kunnen slechts ter redding uitgezonden schepen hulp brengen.

Ofschoon half zoo groot als Nederland, wordt dit reuzeneiland slechts door eenige visschers bewoond. Eenige jaren geleden werd dit eiland door den Franschen chocolade-fabrikant Meunier aangekocht. Het zuid-westen moet vruchtbaar land en fraaie bosschen bezitten; de oostelijke helft toont slechts kreupelhout en knoestige takken, die zoo dicht in elkaar gegroeid zijn, dat de jagers op sneeuwschoenen hun weg boven het ondoordringbaar dek van boomkronen moeten nemen.

Alles is, met uitzondering van de laatste zomer- en de herfstmaanden onder de dichte nevel begraven De oorzaak van dien nevel is dezelfde, die op de gevaarlijke, door de scheepvaart zoo gevreesde New-Foundland-banken dichte nevels doet ontstaan. Hier zoowel als daar komen de warme Golfstroom met den ijzigen Poolstroom te zamen, hier zoowel als daar zijn er massa's ijsbergen. Terwijl echter de Poolstroom met zijn spookachtige boden uit het Noorden, zooals zij de „Titanic" een ijselijk einde bereid hebben, naar de banken ten oosten van het groote eiland New-Foundland zuidwaarts stroomt, dringen de ijsbergen in de Golf van St. Laurens ten westen van New-Foundland door de smalle straat van Belle Isle binnen. Indien deze straat kon versperd worden, dan zouden er in de Golf van St. Laurens en den stroom zelf geen nevels meer voorkomen, ongelukken als die van de „Empress of Ireland" konden vermeden worden, en de scheepvaart van Canada was veel veiliger dan thans. Canada heeft bijna honderd millioen gulden voor de verbetering van een waterweg der St. Laurensrivier naar de groote meren uitgegeven, het moet nu ten aanzien van de verbetering der scheepvaart naar de zee een 25 millioen gulden offeren. Op deze som wordt de aanleg van een sperdam door de straat van Belle Isle berekend. Aan haar noordelijk einde is deze straat slechts 16 K.M. breed bij een diepte, die hoogstens 70 M. bedraagt. Het plan is reeds tientallen van jaren geleden ontworpen. Misschien geeft de ramp van de „Empress of Ireland" den stoot tot de uitvoering van het ontwerp. Daardoor zouden, volgens de verzekering van den ontwerper van het plan, ook Labrador en de kustlanden van den St. Laurensstroom een warmer klimaat verkrijgen en meer bewoonbaar zijn, voorwaar een doel, dat wel een grooter geldoffer waard is, afgezien van de voorkoming van zeerampen, waaraan reeds zoovele duizenden menschenlevens ten offer vielen.

Ingezonden stukken.

Willemstad, den 8en Juli 1914.

Hooggeachte redacteur.

Zeer zoudt U ondergeteekenden verplichten tot opname in Uw blad van het onderstaande.

In het begin van 1914 vormde zich in Nederland een Comité, evenals zulks in België was geschied, tot het inzamelen van gelden voor een gedenkteeken, dat door Nederlanders en Belgen zal worden opgericht te Quatre-Bras, ter herinnering aan het feit, dat door het heldhaftig optreden der toemalige Noord- en Zuid Nederlandsche wapenbroeders de luisterrijke overwinning is voorbereid en mogelijk gemaakt, waardoor op 18 Juni 1815 te Waterloo over het lot van Europa werd beslist en de nationale zelfstandigheid van het uit de Noord- en Zuid Nederlandsche provinciën nieuw gevormde Koninkrijk der Nederlanden werd verzekerd.

Dat Comité heeft gemeend, dat niet alleen de inzameling moest geschieden in het moederland, doch dat de inwoners der koloniën, die ten allen tijde tot de beste Nederlanders werden gerekend, in deze niet mochten worden voorbijgegaan, zoodat het op te richten gedenkteeken in alle opzichten een nationaal karakter zou dragen.

Met het oog hierop wendde zich het Comité tot den Gouverneur van Curaçao met het verzoek, ZIJNHOOG-EDELGESTRENGE's bemiddeling te willen verleenen, teneinde de alhier woonachtige onderdanen van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, in de gelegenheid te stellen het hunne tot het schoone doel bij te dragen.

Ten dien einde werden bij Gouvernementsbeschikking van den 3en Juli j. l. No. 581 ondergeteekenden verzocht, zich tot een Sub-Comité te vormen.

Dit sub-comité, van oordeel zijnde en zulks in overeenstemming met de door het hoofdcomité in Nederland uitgesproken meening, dat alle bijdragen, hoe gering ook, van harte welkom zijn, heeft het voornemen in de e.v. dagen lijsten bij de ingezetenen van Curaçao te doen circuleeren, daarbij tevens ter kennis brengend, dat de c.q. ingeteekende gelden aan de brengers der lijsten kunnen werden afgedragen.

Ook stelt ieder der ondergeteekenden zich gaarne beschikbaar tot het in ontvangst nemen der eventuëel bij te dragen gelden.

De circulaire, door het hoofdcomité in Nederland uitgegeven, luidt als volgt:

's-Gravenhage, 31 Januari 1914.

De slag van Waterloo op 18 Juni 1815 heeft over het lot van Europa beslist en de nationale zelfstandigheid van het uit de Noord- en Zuid-Nederlandsche provinciën nieuw gevormde Koninkrijk der Nederlanden verzekerd.

De op dien dag door de Bondgenooten behaalde luisterrijke overwinning is ontegenzeggelijk voorbereid en mogelijk gemaakt door het treffen bij Quatre-Bras, twee dagen te voren.

Dit treffen heeft, volgens getuigenis van vriend en vijand, plaats gehad uitsluitend als gevolg van het zelfstandig en beleidvol optreden der Nederlandsche aanvoerders DE PERPONCHER, DE CONSTANT REBECQUE en den HERTOG VAN SAKSEN-WEIMAR, wier beschikkingen, in zooverre zij van de door den Hertog van WELLINGTON gegeven bevelen afweken, onmiddellijk werden goedgekeurd door den PRINS VAN ORANJE (later Koning Willem II). Het manmoedig weerstand bieden aldaar van uitsluitend Nederlandsche troepenafdeelingen (Noord-, Zuid-Nederlanders en Nassauers), onder bevel van genoemden vorst tot des namiddags ongeveer 3½ uur — toen de Engelsche troepen kwamen oprukken — tegen eene overmachtige Fransche legermacht onder maarschalk NEY, heeft dien veldheer belet, volgens het hem gegeven bevel, dien dag langs den Brusselschen straatweg voort te dringen.

Op het slagveld van Waterloo heeft Koning Willem I een duurzaam monument doen oprichten, ter eere van het Nederlandsche leger en de Bondgenooten; andere gedenkteekenen zijn aldaar verrezen ter nagedachtenis van gevallenen van Britsche en Duitsche troepen-korpsen en van enkele gesneuvelde officieren.

Nabij Quatre-Bras prijkt alleen een dergelijk gedenkteeken ter herinnering aan den HERTOG VAN BRUNSWIJK, die aan zijne aldaar bekomen wonden is bezweken.

Sedert eenige jaren zijn in ons land en in België plannen overwogen, om ook te dier plaatse een gedenkteeken op te richten, ten einde de herinnering aan den roemrijken strijd der Nederlandsche troepen op 18 Juni 1815 levendig te houden.

Thans heeft zich in België, onder het voorzitterschap van den luitenant-generaal, baron W. DE HUESCH, oud-militair-gouverneur van Brussel, een comité gevormd, waarin tal van mannen van naam en aanzien zitting hebben genomen, dat zich ten doel heeft gesteld, o. a. een zoodanig plan tot uitvoering te brengen op den honderdsten gedenkdag van dien strijd, den 18en Juni 1915. Dit comité heeft het verlangen te kennen gegeven, dat ook Nederland medewerking zoude verleenen tot het gemeenschappelijk doen verrijzen van een monument bij Quatre-Bras, tevens ter nagedachtenis aan de daarbij gevallen strijders.

De ondergeteekenden hebben gemeend, dat die voorslag weerklank zoude vinden bij het Nederlandsche volk. Het thans levende geslacht kan op geen betere wijze de herinnering aan het roemvolle standhouden van de toenmalige Noord- en Zuid-Nederlandsche wapenbroeders bij den Viersprong levendig houden, dan door **gezamenlijk, Nederlanders en Belgen**, hun eene eerezuil te stichten op de plek, waar zij hun leven hebben willen geven voor het behoud van Neerland's onafhankelijkheid.

Zij hebben zich daartoe eveneens tot een comité vereenigd, dat, gesteund door de op bijgaande lijst vermelde personen, thans een beroep doet op de offervaardigheid van hunne landgenooten, ten einde tot de oprichting van zoodanig monument te geraken.

Het comité richt zich tot allen — jong en oud — die prijs stellen op den naam van Nederlander. Elke bijdrage, hoe gering ook, zal in dank worden aanvaard.

Het comité verwacht, dat langs dien weg Nederland niet minder dan België, waar reeds met de inzameling der gelden een aanvang is gemaakt, getuigenis zal geven van de erkentelijkheid voor hetgeen onze voorzaten hebben gedaan, om de vrijmaking van de Fransche overheersching, den 17en November 1813 aangevangen, voor goed te bevestigen."

Ondergeteekenden voelen zich niet geroepen nog meer aan vorenstaande circulaire toe te voegen. Zij zijn er van overtuigd, dat de ingezetenen van Curaçao er een eer in zullen stellen, ieder naar draagkracht, het hunne bij te dragen, zoodat bij de oprichting van het monument met trots melding kan worden gemaakt van het aandeel, gedragen door de Nederlanders van Curaçao.

U, mijnheer de redacteur, hartelijk dank zeggend voor de verleende plaatsruimte.

Hoogachtend,

het sub-Comité benoemd bij Gouvernements-beschikking No. 581 van den 3en Juli 1914.

H. L. Bierman, Kapitein-Commandant der troepen alhier;
A. D. Capriles, Kapitein der rustende stedelijke schutterij alhier;
H. P. de Vries, Administrateur van de Curaçaosche Handel Maatschappij;
Mr. W. Ch. de la Try Ellis, Praktizijn bij het Hof van Justitie in deze kolonie;
Mr. Ph. E. de Haseth Evertsz, Voorzitter van het Hof van Justitie in deze kolonie;
A. G. Statius Muller, Ondervoorzitter van den Kolonialen Raad; en
E. M. Penso, lid van den Kolonialen Raad.

---

ren te laten doen door een Amerikaansch artelerist.

Het gevolg van dit schot was, dat drie zakken, met zand gevuld, en twee soldaten den toren uitgeslingerd werden en het bovenste gedeelte des torens geweken was. Niemand waagde zich langer in den toren. Generaal F. bedacht nu een middel om de baricades ongezien en zonder gevaar voor zijn troepen te naderen.

Drie straten waren gebaricadeerd; op den hoek ter weerszijden van die drie straten, liet hij honderd man, gedekt door de hoekhuizen, aanrukken, de muren dier hoekhuizen door breken en trok zoo, met zijne manschappen, door al de huizen, de geheele straat door, tot hij zich eindelijk, na heel veel werk, in de hoekhuizen der drie straten bevond, die vlak voor de baricaden gelegen waren.

Daar opende hij uit de dakvensters en hooge ramen een geweldig vuur op de opstandelingen.

Een granaat onder anderen doodde zeven soldaten en sloeg de beide beenen van Kapitein C. af. De ongelukkige verzocht zijn broeder hem een kogel door het hoofd te jagen, waaraan deze voldeed, zeggende: Vaarwel mijn broeder; ik zal u wreken."

Generaal H. M. C. verdedigde zich achter de baricaden als een wanhopige. Na twee dagen vechtens, inziende, dat zijn toestand onhoudbaar was, beval hij dat gedeelte der stad, hetwelk hij bezet had, in brand te steken. In deze vuurzee trok hij met zijne troepen af.

Het was vier dagen nadat de opstandelingen de stad verlaten en de helft verbrand hadden, dat de Zeemeeuw het anker voor die stad in de baai liet vallen. Nadat de Kapitein ruim een uur te vergeefs gewacht had op de boot, die onder gewone omstandigheden den Chef van het tolhuis aan boord brengt, begaf hij zich aan land en vernam van den administrateur, dat er nog geen gevestigd bestuur was. De administrateur noodigde den Kapitein uit met hem eene wandeling door de afgebrande straten te maken en wees den Kapitein een aantal soldaten, die in de verbrande huizen lagen, en allen, door de hitte van het vuur, zoo samengetrokken waren, dat zij er als dwergen uitzagen. Op de vraag van den Kapitein, wanneer die soldaten begraven zouden worden, antwoordde „el Señor Admiuistrador," dat zij voor spijs aan de stinkvogels dienen moesten. (N. B.) Van hier begaf zich de Kapitein naar den Consul der N., van wiens woning hij niets te zien was dan de vier muren. Men had intusschen den generaal F. medegedeeld, dat er zich aan boord der Zeemeeuw en Indiaansch meisje bevond, dat als gevangene mede genomen werd om als bediende op het eiland verkocht te worden. De generaal liet den Kapitein verzoeken met het Indiaansche meisje bij hem te willen komen en dat wel zoo spoedig mogelijk. Er bestaat geen grooter despoot dan een generaal van een der republieken in Z. A. die als overwinnaar in een stad de teugels van het bestuur in handen neemt. Het was dus zaak de uitnoodiging aan te nemen en tegenover den generaal zeer beleefd te zijn. De kapitein verzocht dus den overbrenger van de boodschap, aan den generaal te melden, dat hij binnen het half uur met het Indiaansch meisje bij Z. Ex. komen zou en Z. Ex. te verzoeken den kapitein wel de eer te willen bewijzen dit kistje Havana sigaren van hem aan te nemen en daarvan, gedurende dat half uurtje, wel een met attentie te willen rooken. De veteraan glimlachte tusschen de dikke, grijze snorren en vertrok. Een half uurtje later verscheen de kapitein in het cuartel met Himare. „Generaal, ik ben tot uwe orders," was, na beleefd groeten, de inleiding van den kapitein. „Me alegro mucho," was het antwoord van Z. Ex. Door een tolk werd aan Himare namens den generaal medegedeeld, dat de kapitein geen recht had haar aan boord te houden, dat Z. E. niet verkoos, dat zij langer aan boord zoude blijven en haar nog heden door vier soldaten en een korporaal over de rivier K. zoude doen brengen, waarna zij dan alleen naar huis kon marcheeren. Bij het vernemen van dit besluit van den generaal stond Himare op, legde hare hand op den schouder van den kapitein en zeide beslist tot den generaal: „Ik ben een vrijgeboren Guajirunja, de vrouw van den kapitein, en blijf bij hem zoolang hij zulks verkiest, mocht gij mij door geweld noodzaken uwe bevelen te gehoorzamen, dan beloof ik u, dat geen uwer soldaten, die mij over de rivier K. brengen, levend in deze plaats terug zal komen. Op mijn bevel zullen zij, zoodra zij met mij de Guajira betreden, door tal van Indianen aangevallen en ter dood gebracht worden. Laat mij blijven, waar ik ben, ik ben dáár tevreden." „Zoo gij werkelijk de vrouw van den kapitein zijt, zeide de generaal, dan kunt gij in dit geval aan boord blijven," en vriendelijk groetende, vertrok Z. Ex.

Twee dagen later verliet de „Zeemeeuw" deze plaats en zette koers naar het eiland Z.

Eenige uren nadat zij de haven verlaten had, vertoonde zich aan de kim een stoomschip dat met allen spoed naderde. De „Zeemeeuw" zeilde rustig door; het stoomschip naderde al meer en meer, stopte eindelijk, toen het vrij dicht bij den schoener was en deed een schot met scherp over haar heen. Voordat de „Zeemeeuw" tijd had haar vlag te hijschen, viel er een tweede schot dat de kluiverboom middendoor brak. De „Zeemeeuw" draaide bij. Een gewapende boot van de stoomboot kwam aan boord, en een officier eischte op hoogen toon de uitlevering van den generaal Th. M. E., die zich hier aan boord bevinden moest en op zee door den kapitein was opgenomen. De kapitein gaf de verzekering, dat zulks het geval niet was, en bood den officier van de stoomboot „Toro," die de partij van het gouvernement was toegedaan, aan, den schoener te visiteeren. Men zocht in alle hoeken en gaten, doch vond den generaal der opstandelingen natuurlijk niet. Voor het stukschieten van den kluiverboom maakte de luitenant zijn excuses, zeide, dat dit bij ongeluk was geschied en verzocht den kapitein verder van land te blijven. Hierna stapte de luitenant in zijn boot en liet zich weder naar de „Toro" roeien. Een uur later was de stoomboot uit het gezicht.

De „Zeemeeuw" zette, na den kluiverboom door een anderen vervangen te hebben, de reis langs de kust voort. Toen Himare haar geboorteplaats naderde en de heerlijke lucht inademde die van land woei, en voortgebracht werd door honderden in bloei staande divi-divibomen, bekroop haar een onweerstaanbare lust, om deze reis bij hare ouders te blijven, mits Edgar haar beloven wilde niet langer dan veertien dagen weg te blijven. De kapitein stond haar toe te blijven en beloofde binnen de veertien dagen terug te keeren.

Wordt vervolgd.

Berichten uit de Kolonie.

Goede reis!

Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE is Dinsdagmorgen met de *Refugio* naar Aruba vertrokken en reeds des middags om 4 uur behouden aldaar aangekomen.

De Apostolisch Vicaris zal in de 4 parochies van dit eiland het H. Vormsel toedienen en den eersten steen leggen van de nieuwe kerk op Den Noord. De volgende week wordt Monseigneur met de *Estelle* terugverwacht.

De Hoogeerw. Pater GUALA WÖLSKY neemt zoo lang het bestuur van het Vicariaat waar.

***

De Edelgrootachtbare Heer Mr. J. B. GORSIRA is met een regeeringsopdracht naar Caracas. De Heer E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ. is waarnemend Procureur.

De Militaire Kapel.

He fonds, waarover beschikt kan worden, is niet voldoende om de onkosten te dekken der wekelijksche publieke uitvoeringen, en daarom wordt er steun gezocht bij de burgerij.

Wij hopen, dat er druk geteekend zal worden op de lijsten, die gepresenteerd worden, opdat wij de Zondagsche Concertavonden mogen behouden.

Stelt u eens voor, dat ook nog de muziekuitvoeringen wegvallen, dan is er heelemaal niets meer te koop, dat voor iedereen genietbaar is. Het drukke bezoek van vele welgestelde burgers, waarin de Militaire Kapel zich steeds mag verheugen, is ons een waarborg, dat er ook gaarne steun gegeven zal worden nu deze noodzakelijk blijkt tot behoud onzer openbare concerten.

Openbare Werken.

Met genoegen kunnen wij vermelden, dat er spoedig een Civiel Ingenieur zal uitkomen als Directeur van het Departement van Openbare Werken.

De Inspecteur.

De Vrijmoedige van 9 Juli ll. deelt mede:

In de *West*, van Paramaribo, Suriname, dd. .. Juni ll., leest men het volgende:

„De heer *H. Meerdink*, leeraar aan de Hendrikschool zal vermoedelijk worden benoemd tot inspecteur voor het onderwijs op Curaçao, en in verband daarmede weldra onze kolonie verlaten."

No. 9.

Dinsdag is er alweer een HORN uit Brazilië de Fuikbaai binnengeloopen om fosfaat in te nemen van Santa Barbara. Ditmaal was het de FRANZ HORN.

Ongewenschte vreemdelingen.

Nu de kanaalwerken zoo goed als geëindigd zijn en de Panamatentoonstelling natuurlijk slechts een betrekkelijk klein gedeelte van het werkvolk kan gebruiken, komen er heel wat mannetjes los, die op minder eerlijke manier aan den kost zoeken te komen.

Herhaaldelijk leest men van valsche munters te Colón of Panama, dieven en inbrekers, etc.

De trek naar Curaçao schijnt er, helaas, ook langzamerhand in te komen.

De Politie mag wel goed toekijken naar de passagiers, die van Colón komen, maar ook naar die van Carthagena, Barranquilla en Sta. Martha. Want die schavuiten probeeren het soms eerst wel eens in Colombië, om zich op naar hier afzakken.

Hr. Ms. Kortenaer.

Het Kamerlid De Jong heeft omtrent het percentage schepelingen van 18 jaar en jonger en betreffende de ammunitie aan boord van Hr. Ms. „Kortenaer" de volgende vragen gedaan:

1. Hoe groot is op de „Kortenaer" het percentage van jongens van 18 jaar en jonger in verhouding tot het geheele personeel?

2. Is de ammunitie van de „Kortenaer" bij aankomst op Curaçao veiligheidshalve wegens onvoldoende capaciteit der ijsmachine aan wal gebracht?

3. Hoeveel ammunitie was er op de „Kortenaer" toen dat schip naar de Mexicaansche wateren vertrok?

4. Bezit de ijsmachine op de „Kortenaer" voldoende capaciteit om ook in de tropen de munitie op temperatuur te houden?

De Minister van Marine heeft hierop het volgende geantwoord:

1o. Op Hr. Ms. „Kortenaer" zijn op een totale bemanning van 254 koppen 53 schepelingen van 18 jaar en jonger aanwezig, overeenkomende met een percentage van ± 23 pCt.; er zijn slechts 2 schepelingen beneden de 17 jaar aan boord.

2o. en 4o. Een gedeelte der munitie is te Curaçao tijdelijk ontscheept om ruimte te krijgen ten einde de binnenleiding der afkoelingsinrichting van uit de voormunitiebergplaats te kunnen verlengen tot in de voorkruitkamer. In de voorkruitkamer was namelijk nog geen afkoelingsleiding aanwezig. Op 1 April jl. rapporteerde de commandant, dat dit werk de daaropvolgende week zou gereed komen en alle munitie dan weder aan boord werd genomen.

Hoewel nog geen rapport is ontvangen omtrent het voldoen dezer wijziging, behoeft er geen twijfel te bestaan of de afkoelingsinrichting zal voldoende zijn om de bergplaatsen op een temperatuur te houden, die gevaar buitensluit.

3o. Hr. Ms. „Kortenaer" was bij vertrek voorzien van de geheele oorlogsverstrekking munitie, benevens een voorraad exercitiemunitie voor de oefeningen van het eerste halfjaar 1914.

De „Kortenaer" in Mexico.

De Washingtonsche correspondent van het Hbld. schrijft:

Uit Tampico hoor ik uit de allerbeste bron het volgende: de „Kortenaer" heeft hier uitstekend werk gedaan en indien men kon hooren wat de Amerikanen, die nog hier ter plaatse zijn, en de Engelschen en Duitschers en de Mexicanen zelven daar over te zeggen hebben, dan zou men weten, dat ieder den Hollandschen gezant te Washington dankbaar is, dat hij onmiddellijk de voorzorg genomen heeft de Kortenaer naar Tampico te laten vertrekken; men verheugt er zich over, dat met al het geschrijf over, voor en tegen de vloot, de marine zich weinig bekommert om die disputen, maar kalmweg doorgaat haar plicht te doen en onzen goeden naam hoog te houden. Niet alleen hebben de werktuigkundigen van het Hollandsche schip, nadat de machinisten van de Hollandsche petroleumbronnen gevlucht waren, de machines en daardoor de bronnen voor vernieling beveiligd (in civiel en met volkomen goedvinden van de Mexicaansche autoriteiten) maar ook hebben zij gedurende de belegering aan allen, die ze noodig hadden, hunne diensten bewezen en op het oogenblik dat ik dit schrijf, [illegible] van het Hollandsche [illegible] nog een goede vijftig Mexicaansche gewonden onder behandeling.

Evenals in den Balkanoorlog de Hollanders [illegible] groo-ten [illegible] hun rustig en sober werk op het gebied der humaniteit, zoo wordt ook in Tampico onder de Mexicanen bekend, dat de „Hollandes" een vriendelijke man is, die zonder sabelgerinkel en oorlogsgedruisch kalm zijn weg gaat en ondertusschen doet wat zijn hand te doen vindt.

Hr. Ms. Jacob van Heemskerck.

De *Jacob van Heemskerck* is Woensdag, 8 Juli, onze haven binnen gestoomd.

Hr. Ms. pantserschip Heemskerck, neemt een proef met een bemanning zeemiliciens aan boord, het reisplan is zoodanig ingericht, dat dit oorlogsvaartuig medio October in Nederland teruggekeerd zal zijn in verband met het eindigen van de oefeningen der zeemilitie op 20 Oct. a. s.

Van de omstandigheden zal 't afhangen of de Heemskerck na aankomst in Curaçao nog naar Tampico gezonden zal worden.

De Kortenaer keert te zijner tijd naar het moederland terug.

De zeemiliciens aan boord van de Heemskerck zijn miliciens der lichting 1914, opgekomen voor de gewone 8 maandsche oefeningen en in het laatst der maand Mei geëmbarqueerd.

Het is de eerste keer dat zee-miliciens buiten Europa gaan, dit in verband met de nieuwe bepaling der militiewet, dat zeemiliciens in gewone omstandigheden ook buiten Europa kunnen worden gezonden, indien het te verwachten is, dat de gebruikelijke oefeningstijd gedurende het buiten-Europeesch verblijf niet wordt overschreden. De oefeningstijd dezer miliciens loopt 1 October af.

Aan boord van het pantserschip *Jacob van Heemskerck* zijn geplaatst:

Kapitein ter zee E. Coenen, commandant; luitenant ter zee 1e klasse C. D. De Haes, eerste officier, luitenants ter zee 1e kl. A. Van der Sluis en C. A. Brugman; luitenants ter zee 2e klasse D. Vreede, G. A. Waller, W. C. Beels, W. G. Kuijck en H. Van Eeghen; adelborsten 1e kl. A. J. Dulfer, P. Cikot, J. W. H. Van Anrooy en A. G. Vromans; officier van gezondheid 1e kl. L. K. Garf; id. 2e kl. J. M. A. J. H. Van Vreytag Drabbe; officier van administratie 1e kl. E. G. P. Van Slipveld; officier-machinist 1e kl. P. H. De Carpentier; id. 2e kl. F. A. Bouman en H. J. Lindenbovius; hoofdmachinist D. M. Bot; machinisten B. Zietse, W. F. H. Riecker, P. C. A. Schüler, L. C. Koolen, J. C. Van Pappelendam en J. D. Bruinier; adjunct-machinisten J. C. Piek, H. J. Maas en A. Govers.

Chef der equipage is opperschipper L. Vedder.

Fabelachtige cijfers.

Iemand die zich weinig ophoudt met Stoomschepen, zou, bij 't lezen der afmetingen, die hier volgen, allicht geneigd zijn zulk een schip tot de fabelleer te verwijzen en toch zijn 't alle cijfers van een S.S. dat in *werkelijkheid* bestaat en sinds een paar maanden eene geregelde dienst waarneemt tusschen Hamburg en New-York. Om de ondiepe *Elbe* kan het Hamburg zelf niet bereiken, maar moet het op een afstand op de rivier blijven liggen om aldaar te lossen en te laden.

De aan 't wonderbare grenzende afmetingen enz. hebben alle betrekking op den grootsten Oceaanstoomer

Vaterland van de Hamburg-Amerika-Line.

Lengte 950 voet of 289,5 Meter.
Breedte 100 „ „ 30,5 „
Diepte 63 „ „ 19,5 „
Bruto tonnenm. 58000 t (van 2,83 M^3)
Waterverpl. 65000 t „ „ „
Paardenkr. 65000 H. P.
diepgang (gel.) 11,30 Meter (± 38 v.)

Hoogte van den kiel tot de spits der masten 76 Meter.

Hoogte van de schoorsteenen van af den kiel 56 Meter.

Hoogte van de Commandobrug van af den kiel 40 Meter.

Grootste lengteas der ovale schoorsteenen 9 Meter.

ladingvermogen 12000 ton
waterverplaatsing bij volle lading 61000 ton.

Er is aan boord:

1 boeganker wegende 10 ton (1 t = 1000 K.G.) en 2 kleinere ankers elk 6 ton wegende. Het gezamelijk gewicht van ankers en kettingen bedraagt 227280 K.G.

De verlichting wordt aangebracht door 15000 electrische lampen.

De bemanning bestaat uit 1234 personen. Het opperbevel is in handen van 1 commodore (de Heer R. Ruser, oud kapitein van den Imperator) onder zich heeft hij o.a. 4 kapiteins, 7 officieren, 1 hoofdingenieur, 3 eerste ingenieurs en 35 ingenieurs en Electriciens, 3 telegrafisten, 3 telephonisten, 1 fotograaf etc. etc.

Voor de keuken en bediening zijn aanwezig o.a.

8 hoofdkoks, 52 koks, 350 hofmeesters en 360 kelners

voor de ketels 12 opperstokers, 15 donkeymen, 187 stokers en 189 tremmers.

De bibliotheek bevat 2700 boekdeelen in Duitsch, Fransch, Engelsch.

De marconi draagt 600 K. M. overdag en 1200 K. M. des nachts.

De *Vaterland* is gebouwd te Hamburg bij de Firma Blohm & Vos.

In September 1911 is met den aanbouw een begin gemaakt en 3 April 1913 liep de Colossus van stapel.

Het schip werd gedoopt door kroonprins Rupprecht van Beieren.

De colossus kan met zich voeren
600 Iᵉ klaspassagiers
700 II „ „
1050 III „ „
1700 IV „ „

Dat maakt met eene bemanning van 1234 personen eene bevolking van meer dan 5000 man.

De *Vaterland* heeft eene snelheid van 25 knoopen per uur en vertegenwoordigt het aardige sommetje van 35.000.000 mark.

Het volgende jaar reeds zullen deze twin-ships een derde zusje er bijkrijgen in de *Bismarck*.

K. W. I. M.

Deze lijn beschikt reeds over 2 zijtakken n. l. Line B Amsterdam-Curaçao-Colón en Line C Paramaribo-New-York.

De vloot der Hoofdlijn bestaat uit 8 schepen waarvan 4, voorzien van Marconitoestel, voornamelijk voor passagiers zijn ingericht, de 4 andere zijn op de 1e plaats vrachtbooten.

Line C. heeft in de vaart de *Nickerie* en de *Commewijne* terwijl voor Line B. in aanbouw zijn de *Venezuela*, *Colombia* en *Ecuador*.

Al de S.S. dezer 2 lijnen hebben de telegraaf zonder draad aan boord.

Het eerste nieuwe passagiersschip der B Line zal vermoedelijk in April 1915 hier zijn.

SS. Victoria Luisa.

In den nacht van 8 Juni ongeveer half drie helde het groote ss. *Victoria Luise*, van de Hamburg-Amerika-lijn, gelegen aan de Rijkskade te Hamburg zoozeer ter zijde, dat het schip dreigde om te vallen. De brandweer werd te hulp geroepen, maar slaagde er niet in het schip weer op te richten. De bemanning kon door een veerstoomboot worden gered. Het schip zonk steeds dieper en liep vol water, zoodat het onder water verdween en alleen de schoorsteenen zichtbaar bleven. Een lid der bemanning moet worden vermist.

Het ss. „Victoria Luise" is een dubbelschroefstoomschip, 16793 bruto en 8127 netto tons groot.

Een paar dagen later werd het weer gelicht.

De militairen apotheker.

Bij Kon. besluit is aan den op non-activiteit in Holland zijnde militairen apotheker 1e klasse titulair van de landmacht in West-Indië TH. J. C. BUYS, met 12 Juni, op verzoek wegens volbrachten diensttijd, eervol ontslag uit den militairen dienst verleend, onder toekenning van pensioen.

Prof. Dr. Kraus.

Wij vernemen dat H. M. de Koningin zich met zeer veel belangstelling door Prof. Dr. Kraus heeft laten inlichten omtrent Curaçao.

De C. C.

Officieele berichten.

De onderwijzer 4de klasse J. K. Z. Lampe is benoemd tot onderwijzer 3de klasse in deze kolonie.

Aan den kantonrechter-plaatsvervanger, archivaris en wijkmeester van de 2de wijk alhier, Ed. S. Lansberg is om gewichtige redenen drie weken verlof verleend; de wd. hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie P. L. B. de Haseth is tijdelijk belast met de functiën van archivaris; den heer R. J. Beaujon Jr., tijdelijk met die van wijkmeester en de Gouvernements-Secretaris J. F. Haayen, tijdelijk met die van plaatsvervanger van den kantonrechter.

Aan Mevr. E. A. van Romondt, onderwijzeres 2de klasse aan de Wilhelminaschool alhier is wegens tienjarigen onafgebroken dienst in de kolonie een jaar verlof naar Nederland verleend.

De heer Mr. W. Ch. de la Try Ellis is benoemd tot tijdelijk lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

Aan den marechaussee 1ste klasse alhier P. J. Marien is tot herstel van gezondheid, drie maanden verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

Eduardo Debrot (2), Ludwig Everaers Gerardo Eustasia, Victor Francisco; Eduardo Grootestam, M. Humiliano, Constantino Henriquez, Luis M. Helvaldes, [illegible] (2), J. Madero y [illegible], Maschena, L. P. de Maschena, Felis Martinez, J. E. Pace Romer, Luis Thode, Johan Vroecker, Ernesto Soto M. (2), Jose Escalante, (2). Martinez, Houghton & Morimura; Nicolo Poggi, L. Meyer, B. Salcedo.

Drukwerken: Dagina, Basilio Carpres, E. S. Henrique, J. Huygens, Leon, Evarlos

Aangeteekende. Manuel H. Da Costa Gomez, Mouti de Maduro, Hector a Pineno (2).

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7.30 uur overzijde.

1 Le petit Poucet ...... Pas-Red ...... G. Allier
2 L'Italienne a Alger ... Ouverture ... G. Rossini
3 Felipe IV .... Valse .... Gonzales
4 Selection sur Don Juan .... Mozart
5 Marche des dames Belges .. Pas-Red .. R. Gibe
6 Fantaisie sur Aida .... G. Verdi
7 Gracieux murmures ...... Polka pour Piccolo ...... [1e uitv.] ...... Maquet
8 Te Adoro .... Dansa .... Pasarell

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 10 Juli 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.		—
ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.60
id. per KG. 2e kw.	„	0.50
HUIDEN per K.G.	„	0.15
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RICINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hiopijapa) .		
Kwaliteit No. 1 .... per dozijn	„	3.37½
„ „ 1 (gebleekt) „	„	3.50
„ „ 2 „ „	„	5.25
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 4 „ „	„	8.—
„ „ 5 „ „ OLA	„	—.
„ „ 6 „ „	„	
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„	
„ „ 11 „ „	„	
„ „ 12 „ „ OLA	„	
„ „ 13 „ „	„	
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	
„ „ 1 van 25 c.M. of minder	f	

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

Willemstad 22 ratten.
Overzijde 8 „

—

30 ratten.

Nieuwe Ontwerpen.

De Gouverneur stelt aan den Kolonialen Raad voor, tusschen de onderartikelen 41 en 42 van de verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 (P. B. 1914, No.

16), het volgende in te lasschen:

Artikel 41bis. Verbetering van de St. Annabaai, f 48 500.

Tusschen de onderartikelen 126 en 127 der bovengenoemde verordening wordt het volgende artikel ingelascht:

Artikel 126 bis. Kosten voor verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie:

a. toelage aan den adviseur voor visscherijzaken.............f 4,500
b. toelage aan idem voor huishuur.............f 360
c. reis- en verblijfkosten aan idem.............f 540
d. bureelkosten, onderhoud van materieel en inventaris; loon van een bureelbediende.............f 200
e voorschotten tot het aanschaffen van visschersbooten.............f 2.500
f 8 100

Tusschen de onderartikelen 130 en 131 der bovengenoemde verordening wordt het volgende ingelascht:

Artikel 130bis. Gratificatiën en andere uitkeeringen f 100.

De havenverbreeding zal in 1914 niet ten einde kunnen worden gebracht.

De zandzuiger, waarmede men verreweg het grootste gedeelte van de specie, die moest worden weggebaggerd, meende te kunnen verwijderen, bleek tot dat doel niet de geschikte machine te zijn.

Er is daarom ter Gouvernementsrekening een Hayward baggermachine in Amerika besteld, die waarschijnlijk binnen een week of drie hier verwacht kan worden.

Er zal dan zoo spoedig mogelijk een ponton voor dezeboom worden, — waarmee echter nog wel een twee en een halve maand zullen heengaan — om dan, daar geboord wordt, met kracht het werk te kunnen voortzetten.

Ondertusschen zal een proef genomen worden met de baggermachine die de Curaçaosche Handel Maatschappij onlangs heeft laten uitkomen en welke tot dat doel voor een maand gehuurd is.

Voldoet de proef goed, dan zouden beide machines tegelijk kunnen werken.

Uit onderstaanden staat blijkt, op welk bedrag oorspronkelijk werd begroot en wat er reeds van is uitgegeven.

De kosten voor de verbetering van de St. Annabaai zijn begroot op............ f 242 000,—

Hiervan is verbruikt:

In 1912............	f 66 924,59
In 1913............	67 053,93
In 1914, tot ultimo Juni	16 608,53½
te zamen...	f 150 587,05½

Hiervan gaat af voor den laatsten termijn sleeploon van den zandzuiger, in 1913 ten laste van de verbetering der havenwerken verantwoord............ 14 183,13

totaal verwerkt bedrag.. 136 403,92½

Onverwerkt bedrag op 30 Juni 1914............ f 105 596,07½
in ronde cijfers............ 105 600,—

De vermoedelijke uitgaven gedurende het 2de semester 1914 bedragen:

1o. voor het laten springen van rots en het werken met de grijpbaggermachine als in het 1ste semester............ f 16.600,—
2o. voor huur van een baggermachine van de Curaçaosche Handel Maatschappij gedurende 6 maanden............ f 10.500,—
3o. aanschaffingskosten van een Hayward baggermachine............ f 25.000,—
4o. werkloonen voor de Hayward baggermachine, kolen enz. gedurende twee en een halve maand............ f 5.000,—

te zamen............ f 57.100,—

rest te verwerken in '15...... f 48 500,—

Met dit bedrag zal het werk waarschijnlijk in 1915 kunnen worden ten einde gebracht.

Nederland.

Een Nederlandsche Held.

In de Balkan.

In den vroegen morgen van 15 Juni rukten plotseling de rebellen op naar de stad Durazzo, om de stad in te nemen en den Prins von Wied te verjagen. Majoor Thomson liet onmiddellijk het geschut spelen en liet de loopgraven schieten. De rebellen rukten echter voorwaarts en hadden reeds een brug bezet die naar de stad voert. Hun aantal was buitengewoon groot en zij waren rijkelijk voorzien van ammunitie. Om den vijand in zijn vaart te stuiten beval Majoor Thomson aan zijne soldaten een uitval te doen.

Maar het hevig geweervuur schrikte de mariniers af. Toen stormde de majoor zelf het eerst van allen de loopgraven uit, klemde den sabel in zijn vuist en riep: „Volgt mij!" Aangevuurd door dit dapper voorbeeld vatten de soldaten moed en volgden hun generaal. Maar bijna op hetzelfde oogenblik trof een doodelijke kogel den held, die door zijn militair beleid en persoonlijken moed oorzaak was, dat dien dag zijn troepen zegevierend uit den strijd kwamen en de rebellen teruggejaagd naar de heuvelen.

Hare Majesteit de Koningin ontving onmiddellijk van den Prins von Wied een telegram van deelneming met het verlies van zulk een uitstekend generaal, die zich in de moeilijke ure des gevaars een held had getoond.

Later kwamen telegrammen in van de verschillende hoven van Europa. Majoor Thomson wordt algemeen geëerd en gehuldigd. Een Nederlandsch oorlogschip zal zijn lijk over brengen naar het vaderland.

Uit de Naburige Republieken.

In Sto. Domingo en Haiti is het nog altijd hommeles. Het ergste is, dat Europa en Amerika zich nu ook in den strijd gaan mengen Duitschland heeft vooral het oog op Haiti en wil daar een kolenstation hebben, maar begint nu ook al uit te kijken naar Sto. Domingo. Was Amerika verlost van Mexico, dan zou het wel anders optreden, doch nu voelt het zijn handen wel een beetje gebonden. Spoedig zullen we er wel meer van hooren, er kruisen reeds meerdere Duitsche oorlogschepen in de Caraïbische zee.

In Venezuela zal de presidentskeuze met het volgend jaar plaats hebben; we waren verleden week met ons bericht een jaar te vroeg.

Wel heeft er in Mexico verleden zondag een presidentskeuse plaats gehad, maar de Fransche Kabel is nog altijd gestoord en zoo moeten we wachten op de Buitenlandsche bladen.

Uit alle berichten zou men zoo afleiden, dat de Mexikaansche troebelen [illegible] dacht concentreert zich nu op de twee hoofdfiguren Villa en Huerta. Dezen zijn bezig elkander op te vreten. Het is maar een quaestie van tijd nog, wie er het eerste mee klaar komt.

GETROUWD

Q. K. Rigaud

EN

J. G. Peiliker

Bonaire, den 1n Juli 1914.

3—1

HAVEN-NIEUWS.

VAN 4 JULI — 18 JULI

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Fauna	D Kuyper	3 Juli	Amsterdam	4 Juli	Colón
Zulia	S S Morris	4 „	New-York	4 „	Maracaibo
Prins Willem I	A R Nyboer	5 „	Amsterdam	6 „	New-York
Merida	A Johanson	6 „	Maracaibo	6 „	La Guayra
Merida	A Johanson	8 „	La Guayra	9 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	9 „	Maracaibo	9 „	New-York
Philadelphia	H Hichborn	9 „	New-York	9 „	La Guayra
Pr Willem V	P C de Graaff	10 „	New-York	12 „	Amsterdam
Philadelphia	H Hichborn	15 „	La Guayra	15 „	New-York
Merida	A Johanson	15 „	Maracaibo	15 „	Maracaibo
Fauna	D Kuyper	15 „	Colón	15 „	Amsterdam
Maracaibo	G W Goodman	18 „	New-York	18 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	18 „	Amsterdam	19 „	New-York
Niederwald	H Rose	5 Juli	Colón	6 Juli	Hamburg
Venetia	R Hohfeld	6 „	Pto Cabello	7 „	Hamburg
Siena	F Ferraro	4 „	Génova	4 „	Colón
Belgian	Atkinson	5 „	Liverpool	5 „	New-Orleans
Sachsenwald	Th Kirchhof	10 „	Hamburg	11 „	Colón
Schwarzwald	R Rauschenplat	16 „	Colombia	18 „	Hamburg
Montevideo	C Morales	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Siena	F Ferraro	16 „	Colón	16 „	Génova
Frans Horn	H Lassen	12 „	Marauhauco	13 „	Lubeck
Albanian	v Popham	18 „	Liverpool	18 „	Sta Marta

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Refugio H	4 Juli	Aruba	*Honoria D*	6 Juli	Sto Domingo
Sirena D	6 „	Maracaibo	*Refugio H*	7 „	Aruba
Jane H	6 „	Aruba	*20 de Julio*	9 „	Rio Hacha
Arimínta H	7 „	Rio Hacha	*Virginia*	8 „	Vela de Coro
Marieta C	7 „	Rio Hacha	*Abeona*	8 „	Maracaibo
Petra Sofia H	8 „	Aruba	*Juanita D*	8 „	Sto Domingo
Virginia H	11 „	Vela de Coro	*Jane H*	8 „	Aruba
			Mina V	10 „	Bonaire
			Petra Sofia	10 „	Aruba

8 Juli is hier, Hr. Ms JACOB van HEEMSKERCK Commandant, Colonel E. Coenen gearriveerd komende laatst van Sta. Lucia.